

بررسی ظرفیت های گردشگری و ارائه راهکارهایی جهت توسعه پایدار آن با استفاده از مدل SWOT (مطالعه موردی شهر مجن)

قاسم میقانی^{۱*}، مجید آقایی^۲، پرویز محمد زمانی^۳

۱- کارشناس ارشد سازه عمران (کارشناس و مسئول شهرسازی شهرداری مجن) (ghasem_meighani@yahoo.com)

۲- کارشناس کشاورزی (شهردار مجن)، (sh.mojen@gmail.com)

۳- کارشناس مدیریت دولتی (paviz.mohamadzamani@gmail.com)

چکیده

گردشگری به عنوان یک راهبرد توانمند و دارای مزیت نسبی و پاک، از مهمترین منابع تولید درآمد و اشتغال و ایجاد زیر ساخت های لازم برای رسیدن به توسعه پایدار محسوب می شود. با توجه به پیشرفت روزافزون این صنعت می توان از آن به عنوان ابزاری جهت تغییر جریانات اقتصادی از جمله کارآفرینی، اشتغال و از همه مهمتر سرمایه گذاری و کشاندن جمعیت به سوی روستاها و شهرهای کوچک با قابلیت جذب گردشگر دانست. با این رویکرد بارزترین نقش گردشگری (در مناطقی چون شهر مجن) می تواند حرکت به سوی توازن و تعادل منطقه ای باشد. شهر مجن در شمال غرب شهرستان شاهرود، بنا به داشتن ویژگیهای ارزشمند گردشگری و جاذبه های زیبای طبیعی، از امکانات بالقوه و مناسبی جهت توسعه صنعت گردشگری و بالطبع آن توسعه پایدار شهری دارد. لذا در این تحقیق ابتدا با روش توصیفی - تحلیلی و با استفاده از مدل SWOT به بررسی و شناخت نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید موثر بر توسعه گردشگری شهر پرداخته و در نهایت با تحلیل و بررسی یافته های تحقیق به ارائه راهکارهای لازم جهت استفاده بهتر از جاذبه های و توسعه پایدار گردشگری پرداخته شده است. نتایج تحقیق نشان داد که در منطقه مورد مطالعه با ضعف های عمیق تری نسبت به قوت ها روبه رو هستیم، اما به لحاظ محیط بیرونی با فرصت های متعدد و قوی تر نسبت به تهدیدها روبه رو خواهیم بود.

واژه های کلیدی: گردشگری، توسعه پایدار شهری، مدل SWOT، مجن

۱- مقدمه

گردشگری به عنوان یک ابزار بالقوه و عنصر جدایی ناپذیر در برنامه راهبردی توسعه پایدار روستاها و یا شهرهای هدف گردشگری مطرح می باشد. براین اساس در صورت مدنظر داشتن محرک های اقتصادی از جمله کارآفرینی، اشتغال، و سرمایه گذاری می تواند زمینه های لازم جهت بروز تحولات مثبت اقتصادی و در عین حال اجتماعی را در یک منطقه، در پی داشته باشد. آنچه در این فرآیند تحرک اقتصادی و اجتماعی مهم است، سرمایه گذاری در مکان های دارای مزیت گردشگری می باشد. و این امر میسر نمی شود مگر اینکه انتخاب درستی از بین مناطق گردشگری صورت گیرد تا زمینه پیشرفت کل منطقه را فراهم آورد. مناطق گردشگری در شهرها و روستا - شهرها می توانند با ارائه فعالیت های خدماتی مانند، امکانات پذیرایی و فراغتی، زمینه توسعه گردشگری، شکل گیری فضاهای فرهنگی، اجتماعی و جغرافیای و بازسازی آنها را به همراه